

Οργανισμός
Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής
Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

ΕΛIΔ.E.K.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

«Δράσεις προστασίας, διατήρησης και ανάδειξης της βιοποικιλότητας. Μελέτες πεδίου ενδημικών, απειλούμενων και εθνικής σημασίας ειδών της Ελλάδας»

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

«Διερευνώντας σε βάθος την ποικιλότητα, την οικολογία και το καθεστώς διαχείρισης της τοιχόσαυρας της Μήλου»

(Αρ. Πρότασης: 13664)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ

Ευανθία Θάνου

ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ

Το πρόγραμμα MiLiZ μελετά τη στενο-ενδημική τοιχόσαυρα της Μήλου, *Podarcis milensis*. Από τα 67 είδη φολιδωτών της Ελλάδας, μόνο έξι θεωρούνται Απειλούμενα: τέσσερα είναι ενδημικές σαύρες του Αιγαίου, του γένους *Podarcis*. Η *P. milensis* χαρακτηρίζεται Τρωτό είδος και βρίσκεται στις Μήλο, Κίμωλο, Πολύαιγο και αρκετές κοντινές νησίδες. Η περιοχή κατοίκησης του είδους δεν είναι γνωστή με ακρίβεια, το πληθυσμιακό του μέγεθος εκτιμάται βάσει περιορισμένων παρατηρήσεων από τη Μήλο και την Κίμωλο, ενώ δεν υπάρχουν καταγραφές από άλλα νησιά και νησίδες, ούτε ανά τύπο ενδιαιτήματος. Επιπλέον, οι τρέχουσες αναφορές για την Προστασία και Διαχείριση του είδους δεν λαμβάνουν υπόψη την ενδο-ειδική του ποικιλότητα, παρότι έχουν αναγνωριστεί τρία μορφολογικά υποείδη που εξαπλώνονται σε διαφορετικές ομάδες νησιών. Η ομάδα του MiLiZ, μέσα από εκτεταμένη εργασία πεδίου, θα συλλέξει δεδομένα παρουσίας με τη χρήση τροποποιημένου πρωτοκόλλου γραμμικής διαδρομής, και δείγματα ιστού και ψηφιακές φωτογραφίες σε ζωντανές σαύρες με ελάχιστα παρεμβατικό χειρισμό των ζώων. Θα χρησιμοποιήσουμε τα δεδομένα παρουσίας για την επικαιροποίηση της περιοχής εξάπλωσης και την εκτίμηση των πληθυσμιακών μεγεθών και πυκνοτήτων ανά ενδιαιτήμα, γεωγραφική περιοχή και συνολικά. Με τα αντίστοιχα στίγματα θα κατασκευάσουμε χάρτες καταλληλότητας ενδιαιτήματος και μοντέλα αξιολόγησης των κλιματικών παραμέτρων που επηρεάζουν την εξάπλωση. Προκαταρκτική ανάλυση DNA από τα δείγματα ιστού θα αποκαλύψει τα επίπεδα γενετικής ποικιλότητας και τις πιθανές κρυπτικές γενεαλογικές γραμμές, που χρίζουν ταξινομική αναθεώρηση ή και μέτρα προστασίας. Γεωμετρική μορφομετρική ανάλυση των ψηφιακών φωτογραφιών θα αποκαλύψει ενδεχόμενο φυλετικό διμορφισμό και τα ενδο-ειδικά πρότυπα της γεωγραφικής και ταξινομικής ποικιλότητας. Με το MiLiZ, επιτυγχάνεται η εκτίμηση της βιοποικιλότητας σε άγνωστες περιοχές του Αιγαίου, η επανεκτίμηση των μέτρων προστασίας τους και η δημιουργία μιας γενετικής παρακαταθήκης για μελλοντικές μελέτες.